

## **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év november hó 24. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### **v é g z é s t:**

Az államhatár átlépéséhez több személynek, vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújtva, társtettesként, bűnszervezetben elkövetett embercsempészség büntette miatt a terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván, a Lenti Városi Bíróság 2.B.322/2005/80. számú és a Zala Megyei Bíróság Bf.154/2007/15. számú ítéletét a II. rendű terheltet érintően hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 7500 (hétezer-ötszáz) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### **I n d o k o l á s:**

A Lenti Városi Bíróság a 2007. január 24-én kihirdetett 2.B.322/2005/80. számú ítéletével a felülvizsgálati indítvánnyal érintett II. r. terheltet bűnösnek mondotta ki az államhatár átlépéséhez több személynek, vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújtva, társtettesként, bűnszervezetben elkövetett embercsempészség büntetében. Ezért 2 év fegyházbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 150.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte, és a feltételes szabadságra bocsátásból is kizárta. Rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetés esetén történő átváltoztatásáról, a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött

időnek a szabadságvesztésbe beszámításáról, a bűnjelekről, és külön kötelezte a felmerült bűnügyi költségből a terheltet 48.250 Ft, míg az I., III., IV. és V. r. terheltekkel egyetemlegesen további 99.516 Ft megfizetésére.

Az ítélet ellen - amelyet az ügyész tudomásul vett - a II. r. terhelt és védője megalapozatlanság, a tényállás téves megállapítása miatt, felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A másodfokú eljárásban a védő vitatta a bűnszervezetben elkövetés megállapítását, továbbá a büntetés enyhítését is kérte.

A megyei főügyészség a megállapított cselekmény megnevezéséből a bűnszervezetben elkövetés kitétel mellőzését, egyben büntetés-kiszabási körülményként megjelölését, egyebekben az elsőfokú ítélet helyben hagyását indítványozta.

A Zala Megyei Bíróság a 2007. október 2-án meghozott Bf.154/2007/15. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és a II. r. terhelttel szemben kiszabott 2 év szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani.

Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság részéről is irányadónak tekintett tényállás lényege szerint a II. r. terhelt szakmunkásképző iskolát végzett, szobafestő-mázoló és autófényező szakképzettségű. Egy Kft-nél dolgozott festő és szigetelő munkakörben, napi 7 ezer forintos jövedelemmel. Nőtlen, más személy eltartásáról nem gondoskodik, vagyontalan. Többszörösen büntetett, visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő. Legutóbbi elítélései: a Budapesti XX., XXI., XXIII. Kerületi Bíróság 1999-ben 4.B.XX.38/1998/9. számú jogerős ítéletével ittas vezetés vétsége miatt 10 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra, majd a Budapesti XVIII.-XIX. Kerületi Bíróság a 2002. május 23-án jogerőre emelkedett 2.B.XVIII.321/33. számú ítéletével társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt 6 hónap - végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

A terhelt sem cselekménye elkövetésekor, sem elbírálásakor nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, amely kizárta, vagy korlátozta volna azt, hogy cselekménye következményeit felismerje, és e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

Az I. r., a II. r. és a III. r. terheltek annak a M-ban és M-on embercsempész tevékenységet folytató bűnszervezetnek a tagjai voltak, amelyet B. I. embercsempész irányított. A magyarországi továbbszállítások szervezőiként - harmadik személyek felé alkalmi megbízóként, a szállítók összehangolóiként, illetőleg a III. r.

terhelt a szállítandó személyek elszállásolásában, és ellátásában közreműködve - vagyoni haszonszerzés végett, segítséget nyújtottak 2005. április 12-én 7 fő m. állampolgárnak az államhatár illegális átlépéséhez. Ugyanehhez az I. r. és II. r. terheltektől az alkalmi szállítást anyagi ellenszolgáltatásért elvállaló IV. r. és V. r. terheltek a bűnszervezeten kívül állóként nyújtottak segítséget.

A hét érintett személy közül négynek a vonatkozásában 2005. márciusában az O., illetve F. történő illegális eljuttatást a K. működő Utazási Iroda egyik alkalmazottja, további három személy vonatkozásában az O. történő illegális kijuttatást pedig a B. I-hoz köthető embercsempész bűnszervezet ismeretlenül maradt tagjai szervezték meg. Ezért a migránsoknak fejenként 2500-2800 eurót kellett fizetniük.

A bűnszervezet irányítójának utasítása szerint három személy 2005. március 31-én, négy személy pedig 2005. április 9-én az ártándi határátkelőhelyen keresztül személygépkocsival érkezett Magyarországra. Őket Budapestre vitték és különböző szállodákban helyezték el. Velük a III. r., illetve az I. r. terhelt tartotta a kapcsolatot, majd különböző időpontokban valamennyien átszállításra kerültek egy a III. r. terhelt által bérelt IX. kerületben lévő családi házba. Ellátásukat ezt követően itt biztosították.

A bűnszervezetben a külföldiek magyarországi továbbszállítását megszervező I. r. és II. r. terheltek 2005. április 12-én az esti órákra határozták meg az embercsempész akció megkezdését. Ezen a napon a délután folyamán az I. r. terhelt a IV. r. terheltet, a II. r. terhelt pedig az V. terheltet bízta meg 200-200 euró fejében azzal, hogy a külföldieket személygépkocsijukkal szállítsák el Budapestről L. térségébe. Őket K. település mellett tegyék ki, ahol várni fogja a migránsokat a bűnszervezethez tartozó további embercsempész személy, aki kíséreként illegálisan átjuttatja őket a zöld határon át.

Ezt követően a II. r. terhelt a lakásán az I. és IV. r. terheltek részvételével pontosította az V. r. terhelt számára a szállítás útvonalát, illetőleg a IV. és V. r. terheltek megkapták a felajánlott 200-200 eurót. Az I. és II. r. terheltek utasítása szerint a felvezetői feladatot az útvonalat jobban ismerő V. r. terhelt vállalta.

Ezután I. r. terhelt irányítása alatt a IV. r. terhelt három, az V. r. terhelt pedig négy személyt vett fel utasként az általa vezetett gépkocsiba, s azokat az egyeztetett útvonalon szállították. Útközben az V. r. terhelt az I. és II. r. terheltekkel mobiltelefonon rendszeres kapcsolatot tartott, tájékoztatva őket a szállítás végrehajtásáról. Ugyancsak tartotta mobiltelefonon a kapcsolatot a IV. r. terhelttel is.

A IV. és V. r. terhelteket 2005. április 12-én éjjel 23.55 órakor K. község után a Határőr Igazgatóság járőrei feltartóztatták, és a hét külföldi állampolgárral együtt előállították.

A jogerős határozatok ellen a II. r. terhelt élt felülvizsgálati indítvánnyal, elsősorban bűnösségének törvénysértő megállapítása miatt, felmentése végett, másodsorban anyagi jogszabályt sértő minősítést sérelmezve, a bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzése, büntetésének enyhítése, és a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásának mellőzése érdekében. Indítványának kiegészítésében ténybeli tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok (Btk.27. /1/ bekezdése) megállapítását, illetve a támadott határozatok megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését is kérte.

Indítványában alapvetően megismételte azt a védekezését, hogy a terhére megállapított bűncselekményt nem követte el. Erre hivatkozva sérelmezte, hogy a városi bíróság a terhelő bizonyítékok elfogadásával, védekezését elvetve állapította meg a tényállást, és azt a megyei bíróság is irányadónak tekintette.

Ugyanakkor kifejtette azt is, bűnösségének megállapítása esetén sem forogtak fenn a bünszervezetben elkövetés megállapításának feltételei. Ezt a másodfokú eljárásban a megyei főügyészség is felismerte, és ennek az ítéletből mellőzését kérte. Végül, arra is tekintettel, hogy a másodfokú eljárásban enyhébb szabadságvesztés-végrehajtási fokozat alkalmazására került sor vele szemben, az ezt megalapozó körülményekre figyelemmel indokolt lett volna a feltételes szabadságra bocsátásból kizárás mellőzése is.

A Legfőbb Ügyészség BF. 2223/2009. számú átiratában a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

Az átiratban kifejtettek lényege szerint a tényállást érintő kifogásai tekintetében az indítvány a Be.423.§-ának (1) bekezdése szerint törvényben kizárt, érdemben pedig alaptalan.

Az eljáró bíróságok ugyanis az anyagi jogszabályoknak és a vonatkozó 4/2005. BJE határozat alapján kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően állapították meg a cselekménynek a terhelt által is bünszervezetben történt elkövetését. Egyébként az indítvány tévesen utalt a másodfokú ügyész állásfoglalásra. A fellebbviteli főügyészség ugyanis nem a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítására hivatkozott, és nem annak mellőzésére tett indítványt, hanem arra mutatott rá, hogy a Btk. az elkövetés és az elbírálás időszakában egyaránt hatályos rendelkezéseire

tekintettel a bünszervezetben elkövetés már nem az embercsempészás büntettének minősítő körülménye, hanem a büntetőjog általános részében szabályozott kategória, amelyre az ítélet rendelkező részében önállóan kell utalni.

A bünszervezetben elkövetésre figyelemmel pedig a feltételes szabadságra bocsátásból kizárás is törvényes /Btk.47.§-a (4) bekezdésének d) pontja/.

A nyilvános ülésen a terhelt felülvizsgálati indítványát fenntartotta. Arra hivatkozva, hogy a terhére megállapított cselekmény elkövetése során tévedésben volt, nem tudott arról, hogy migráns személyek szállításáról van szó, a Btk.27.§-ának (1) bekezdésére tekintettel történő felmentését kérte. A védő az indítványnak megfelelő határozat meghozatalát, ezen belül elsősorban a támadott ítéletek hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését kérte, míg a legfőbb ügyész képviselője - átiratukkal egyezően - a határozatok hatályban tartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatokat a II. r. terhelt vonatkozásában a Be.416.§ (1) bekezdés b) pontja, és - hivatalból - c) pontja alapján bírálta felül.

Ennek során a terheltnek a bűncselekmény elkövetését tagadó, alapvetően ténybeli tévedésre hivatkozó védekezésével, amelyet már az alapügyben is hangoztatott, nem foglalkozott.

A Be.423.§-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a felülvizsgálatban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

A fentiekből következően a Legfelsőbb Bíróság is kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálhatja, hogy az ügyben felülvizsgálati ok megvalósult-e. Eltérő tényállást helyesnek tartva, és a felülvizsgálati érveket ezen eltérő tényállásra alapozva felülvizsgálat nem kezdeményezhető.

Az irányadó tényállásból viszont kétséget kizáróan kitűnik: a II. r. terhelt, mint az embercsempészéssel foglalkozó bünszervezet tagja, annak tudatában tevékenykedett a tényállásban leírt módon, hogy ezzel külföldi állampolgárok jogellenes határátlépéséhez nyújt segítséget. A ténybeli tévedésre hivatkozás tehát eltérő tényállásra alapított hivatkozás volt.

Az indítvány azonban érdemben sem alapos.

Az irányadó tényállás alapján a terhelt bűnösségének megállapítása törvényes, fel sem merülhet az, hogy javára a BTK. 27.§. /1/ bekezdése szerinti tévedés fennforogna.

A cselekménynek a Btk.218.§-a (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott és a (2) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett embercsempészség büntettként minősítése pedig mindenben megfelel az anyagi jogszabályoknak.

Törvényes annak megállapítása is, hogy a terhelt a cselekményt bünszervezetben követte el.

A Btk.137.§-ának 8. pontja szerint bünszervezet: három, vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett összehangoltan működő csoport, amelynek célja 5 évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

Azzal szemben aki az 5 évi, vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekményt bünszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a 20 évet nem haladhatja meg, és a Btk.47.§ (3) bekezdés d) pontja alapján az elkövető feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. BJE számú büntető jogegységi határozata szerint bünszervezetben elkövetés állapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg, ha tudata a bünszervezetnek a Btk.137.§-a 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit átfogja.

Az adott esetben nem kétséges, hogy az embercsempészséget azzal anyagi haszonszerzés végett foglalkozó, több országon átívelő tevékenységet folytató szervezet szervezte és irányította. Az elkövetési körülményekből, a cselekmény során kifejtett tevékenységéből következően mindezt a terhelt tudata is átfogta.

Így a bünszervezetben elkövetés megállapítására mindenben az anyagi jogszabályoknak és a bírói gyakorlatnak megfelelően került sor /pl. BH. 2003/6. szám/.

A Btk. 2001. évi CXXI. törvénnyel módosított rendelkezéseinek megfelelően, a bünszervezetben elkövetés már nem az egyes bűncselekmények minősítő körülmény, hanem - a Btk.98.§-ában szabályozottak szerinti - az általános részben előírt büntetési tételkeretet növelő körülményt képez. Ezért az ítélkezési gyakorlat szerint - a többszörös visszaeséshez hasonlóan - nem minősítő körülményként, hanem a büntetéskiszabási rendelkezés körében történő megjelölése indokolt. Az ügyészi fellebbezés tehát - amint erre a Legfőbb Ügyészség is rámutatott - ezt, és nem a bünszervezetben elkövetés mellőzését indítványozta.

A bünszervezetben elkövetés miatt mindenben megfelel az anyagi jogszabályoknak, a terheltnek a feltételes szabadságra bocsátásból a Btk.47.§.(4) bekezdés d) pontja alapján történt kizárása is.

A kifejtettekre figyelemmel - és arra is tekintettel, hogy az ügyben a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja szerint abszolút eljárási szabálysértést, mint felülvizsgálati okot sem észlelt - a felülvizsgálati indítványt a Legfelsőbb Bíróság alaptalannak találta, és a támadott határozatokat a II. r. terhelt tekintetében a Be.426.§-a alapján hatályukban fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során a kirendelt védői díjaként felmerült bűnügyi költség az államot terheli (Be.429.§-ának (1) bekezdése).

A végzés elleni fellebbezést a Be.3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be.416.§ (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be.418.§-ának (3) és 421.§-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. november 24.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:  
bírószági ügyintéző  
MGy